

Na osnovu člana 137., stavova 3. i 4. člana 138. i člana 182. Zakona o radu („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 26/16, 89/18, 23/20 – Odluka Ustavnog suda, 49/21 i 44/22), Nezavisni samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja Srednjobosanskog kantona i Neovisni sindikat uposlenih u osnovnim školama Kantona Središnja Bosna, kao predstavnici sindikata, članova sindikata u osnovnim školama u Srednjobosanskom kantonu, i Vlada Srednjobosanskog kantona, kao predstavnik poslodavca, sklapaju

KOLEKTIVNI UGOVOR¹ ZA DJELATNOST OSNOVNOG ŠKOLSTVA U SREDNJOBOSANSKOM KANTONU

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

(1) Ovim Kolektivnim ugovorom za djelatnost osnovnog školstva u Srednjobosanskom kantonu (u daljnjem tekstu: Kolektivni ugovor) uređuju se prava i obaveze zaposlenika u osnovnim školama kojima je Srednjobosanski kanton (u daljnjem tekstu: Kanton) preuzeo prava i obaveze osnivača u skladu sa Zakonom o osnovnom školstvu.

(2) Ovim Kolektivnim ugovorom uređuju se: radni odnos, radno vrijeme, odmor i dopust, zaštita zdravlja i sigurnost na radu, plaća, naknada plaće i nagrada, naknada štete, zaštita prava zaposlenika, stručno usavršavanje i osposobljavanje za rad, djelovanje i uvjeti rada sindikata, mirno rješavanje kolektivnih radnih sporova, štrajk, tumačenje i praćenje primjene Kolektivnog ugovora na području Kantona te ostala pitanja koja nisu uređena Zakonom o radu i Općim kolektivnim ugovorom za teritorij Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Opći kolektivni ugovor).

Član 2.

(Usklađivanja akata škole i primjena Općeg kolektivnog ugovora)

(1) Općim aktima osnovne škole ne mogu se utvrditi manja prava zaposlenika od onih koja su utvrđena Zakonom o radu i ovim Kolektivnim ugovorom.

(2) Učešće sindikata u pripremi i izradi prednacrta i nacrtu općih akata koji uređuju oblast radnopravnih odnosa zaposlenika u osnovnoj školi osigurat će direktor osnovne škole i upravni odbor škole, te će mu ih dostaviti na razmatranje i mišljenje najmanje 15 dana prije razmatranja / njihova donošenja.

II. RADNI ODNOSI

Član 3.

(Zaposlenik u osnovnoj školi)

(1) Radni odnos u osnovnoj školi zasniva se između zaposlenika i poslodavca.

¹ Kolektivni ugovor za djelatnost osnovnog školstva u Srednjobosanskom kantonu objavljen je u „Službenim novinama Srednjobosanskog kantona“, broj 5/23.

(2) Zaposlenik, u smislu ovoga Kolektivnog ugovora, zaposlenik je na radnom mjestu koje je utvrđeno kantonalnim Zakonom o osnovnoj školi i Pedagoškim standardima za osnovne škole (u daljnjem tekstu: Pedagoški standardi).

(3) Poslodavac, u smislu ovoga Kolektivnog ugovora, osnovna je škola u kojoj je zaposlenik u radnom odnosu (u daljnjem tekstu: škola).

(4) Kolektivni ugovor sklapaju Vlada Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: Vlada Kantona) i sindikati zaposlenika u osnovnim školama u Srednjobosanskom kantonu (u daljnjem tekstu: sindikati).

Član 4.

(Način prijema u radni odnos)

(1) Radni odnos zasniva se preko javnoga konkursa u skladu sa Zakonom o osnovnoj školi i Uredbi o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Srednjobosanskom kantonu.

(2) Danom zasnivanja radnoga odnosa smatra se dan potpisivanja ugovora o radu između poslodavca i zaposlenika.

(3) Ugovor o radu može sklopiti u osnovnoj školi lice koje ima opću zdravstvenu sposobnost, koju je utvrdila nadležna zdravstvena ustanova.

(4) Zaposlenik koji tokom trajanja radnoga odnosa u osnovnoj školi oboli od zarazne ili duševne bolesti, ne može obavljati rad sve dok bolest traje.

(5) Ugovor o radu sklapa se u pisanom obliku.

(6) Ugovor o radu sklapa se na neodređeno vrijeme ako zakonom ili drugim propisima iz oblasti obrazovanja nije drugačije određeno.

(7) Strane potpisnice će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Kolektivnog ugovora usaglasiti izmjene i dopune Kriterija i procedura zbrinjavanja nastavnika koji ostaju bez dijela nastavne norme, proglašenje tehnološkoga viška u osnovnim i srednjim školama u Srednjobosanskom kantonu, radi zbrinjavanja nastavnika koji ostaju bez dijela nastavne norme u Kantonu, kojim će se urediti procedure i kriteriji prijema zaposlenika u osnovnim školama.

Član 5.

(Sklapanje ugovora o radu)

(1) Ugovor o radu može se sklopiti na određeno vrijeme, u skladu sa Zakonom o osnovnoj školi i podzakonskim aktima.

(2) Ugovor o radu sklopljen na određeno vrijeme prestaje istekom roka utvrđenog tim ugovorom.

(3) Ugovor o radu sklopljen na određeno vrijeme prelazi u ugovor na neodređeno vrijeme ako zaposlenik radi više od tri godine uzastopno u istoj školi bez prekida, u skladu sa Zakonom o radu.

(4) Škola je dužna raspisati konkurs za nastavnika i stručnog saradnika na neodređeno vrijeme:

a) ako za to radno mjesto postoji puna norma časova;

b) ako za to radno mjesto postoji najmanje 50% norme časova.

(5) Odredbe iz stava (4) ovoga člana primjenjuju se ako je za to radno mjesto prethodno dva puta raspisivan konkurs za rad na određeno vrijeme.

Otkazni rok

Član 6.

(Otkazivanje ugovora o radu)

- (1) Ugovor o radu zaposleniku može se otkazati u skladu sa Zakonom o radu.
- (2) U skladu sa Zakonom o radu i ovim Kolektivnim ugovorom, zaposlenik kojem se otkazuje ugovor o radu ima pravo na otkazni rok, u zavisnosti od godina penzijskog staža, kako slijedi:
 - a) do 10 godina penzijskog staža – 1 mjesec;
 - b) do 20 godina penzijskog staža – 2 mjeseca;
 - c) preko 20 godina penzijskog staža – 3 mjeseca.

Član 7.

(Sklapanje ugovora o radu u više škola)

(1) Ako zaposlenik radi u dvjema školama ili u više škola na određeno ili na neodređeno vrijeme, direktori škola dužni su napraviti sporazum kojim će se urediti prava i obaveze škola i zaposlenika koji u više škola ostvaruje radnopravni status, uz obavezu dostave pisane obavijesti Ministarstvu obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) u roku od sedam dana od dana stupanja u radni odnos u drugoj školi.

(2) Osnovna škola na području Kantona ne može zasnovati radni odnos s novim zaposlenikom ako se na konkurs prijavi kandidat s pravom prioriteta (lice koje je tehnološki višak i lice s nepotpunom normom u statusu na neodređeno vrijeme) ostvarenim u školama u Kantonu u okviru NPP-a koji se izvodi.

(3) Zaposlenik u nastavnom procesu koji je proglašen tehnološkim viškom ili nema punu normu u školi u kojoj je zaposlen na neodređeno vrijeme, ima pravo i prednost na zaposlenje u drugoj školi, za obavljanje poslova u okviru svoje struke u okviru NPP-a koji izvodi, u skladu s kriterijima iz stava (7) člana 4. ovoga Kolektivnog ugovora, prema raspisanom konkursu, u skladu s Uredbom, a do propisane pune norme.

(4) Ako zaposlenik u nastavnom procesu u nekoj školi ima sklopljen ugovor o radu na neodređeno vrijeme, a prema raspisanom konkursu dopunjuje nastavnu normu u drugoj školi, onda s tom školom sklapa ugovor o radu na neodređeno vrijeme do propisane norme, na osnovu podnesenoga zahtjeva u okviru NPP-a koji izvodi.

(5) Realizacija odredbe iz stava (4) ovoga člana nije uvjetovana odredbom konkursa „na određeno ili neodređeno radno vrijeme“, odnosi se na zaposlenike koji imaju ugovor o radu na neodređeno vrijeme u jednoj školi, a prijavljuju se na konkurs za prijem ili dopunu nastavne norme u drugoj školi u skladu sa stavom (3) ovoga člana.

(6) Ako se na konkurs, a s pravom prioriteta, prijavi zaposlenik iz osnovne i srednje škole, prednost ima zaposlenik iz osnovne škole u Kantonu, a ako je više takvih zaposlenika iz osnovne škole, prednost ima zaposlenik s duljim radnim stažem u obrazovanju nakon diplomiranja, odnosno stjecanja stručne spreme propisane za radno mjesto.

(7) Kandidati koji se prijavljuju na konkurs s pravom prioriteta (za dopunu norme ili kao tehnološki višak) nisu obavezni pristupiti proceduri dodatnoga provjeravanja ili razgovora u kojem će se ponovno preispitivati njihova stručnost i kompetencije za posao.

(8) Zaposlenici koji rade isti posao u različitim školama mogu, radi racionalizacije vremena i troškova prijevoza, dobrovoljno zamijeniti svoja radna mjesta, tako što će škole u kojoj rade izraditi međusobni sporazum o zamjeni te, na taj sporazum, dobiti saglasnost Ministarstva.

Član 8.

(Tehnološki višak i dopuna norme)

(1) Zaposleniku koji je proglašen tehnološkim viškom škola je obavezana izdati odgovarajuće rješenje o tehnološkom višku, a zaposleniku koji ima sklopljen ugovor o radu na neodređeno vrijeme a nema punu nastavnu normu časova, odgovarajuću potvrdu u kojoj će biti navedeni časovi koje zaposlenik izvodi i časovi koji nedostaju za punu nastavnu normu.

(2) Dopunom nastavne norme smatraju se časovi koji su potrebni do pune norme časova.

(3) Zaposlenik je obavezan, pri prijavljivanju na konkurs za prijem kao tehnološki višak ili za dopunu nastavne norme, priložiti rješenje ili potvrdu iz stava (1) ovoga člana.

(4) Ako zaposlenik ima zasnovan radni odnos u dvjema školama ili u više škola i pri tome mu broj časova prelazi 40 sati, višak sati iskazuje se kao prekovremeni rad u onoj školi u kojoj je sklopljen posljednji ugovor o radu.

(5) Ako iz objektivnih razloga dođe do smanjenja nastavnih časova, to se umanj enje odnosi na časove koji su bili predmet dopune.

III. RADNO VRIJEME

Član 9.

(Raspored radnoga vremena i korištenje odmora)

(1) Raspored radnoga vremena u okviru 40-satne radne sedmice i korištenje dnevnog i sedmičnog odmora utvrđuju se pravilnikom o radu poslodavca, donesenim u skladu sa zakonom, nastavnim planom i programom te Pedagoškim standardima.

(2) Struktura 40-satne radne sedmice bit će bliže precizirana aktom koji će donijeti Ministarstvo nakon potpisivanja ovoga Kolektivnog ugovora.

Član 10.

(Neposredni odgojno-obrazovni rad)

(1) U okviru 40-satne radne sedmice zaposlenici u neposrednom odgojno-obrazovnom radu u osnovnoj školi imaju propisanu normu nastavnih časova sedmično, u skladu s Pedagoškim standardima i Zakonom o osnovnoj školi.

(2) Rješenje o 40-satnom radnom vremenu škola je obavezana izdati početkom svake školske godine.

(3) Zaposlenik koji učestvuje direktno u obrazovno-odgojnom radu u osnovnoj školi može imati u kontinuitetu tokom radnoga dana, u pravilu, najviše šest časova, a izuzetno sedam časova redovne nastave.

(4) Broj časova redovne nastave propisane Pedagoškim standardima za svaki predmet ne može se kompenzirati ostalim oblicima odgojno-obrazovnog rada i ostalim poslovima, kao i obratno.

(5) Ako radi planske strukture časova iz pojedinih nastavnih predmeta, u nastavnoj normi određenom nastavniku nedostaje jedan čas, onda se taj čas, uz prethodnu saglasnost Ministarstva, može dopuniti časom iz ostalih oblika odgojno-obrazovnog rada utvrđenih Pedagoškim standardima.

Član 11.

(Prekovremeni rad)

(1) U slučaju iznenadnoga povećanja poslova ili ako do određenog roka treba obaviti neke poslove koje nije moguće obaviti u redovnom radnom vremenu, zaposlenik je, na zahtjev poslodavca, obavezan raditi dulje od punog radnog vremena (prekovremeni rad) a najviše do osam časova sedmično, u skladu sa zakonom.

(2) Prekovremeni rad zaposlenika u neposrednom odgojno-obrazovnom radu ne može trajati dulje od osam časova sedmično iznad nastavne norme dok ne prestanu razlozi za takav rad, a najdulje do kraja prvog obrazovnog perioda, uz obavezu raspisivanja konkursa.

(3) Zaposlenici u osnovnoj školi koji vannastavne aktivnosti, kao što su posjete, izleti, ekskurzije i slično, izvode unutar Kantona, imaju pravo na prekovremene časove onda kada radna aktivnost prelazi osam časova tokom tih dana, u skladu s odobrenim GPR-om.

(4) Prekovremenim radnim vremenom smatraju se časovi koji, prema rješenju o 40-satnoj radnoj sedmici, prelaze 40 časova.

(5) Obračun prekovremenih časova zaposlenicima u osnovnim školama će se obračunavati na jednak način kao i zaposlenicima u srednjim školama.

IV. ODMOR I DOPUST

Član 12.

(Pravo na dnevni odmor)

Zaposlenik koji radi u punom radnom vremenu ima pravo na odmor u trajanju od najmanje 30 minuta tokom radnoga dana, koji ne ulazi u dnevno radno vrijeme.

Član 13.

(Korištenje godišnjeg odmora)

(1) Duljina i vrijeme korištenja godišnjeg odmora utvrđuju se u skladu sa zakonom, ovim Kolektivnim ugovorom i pravilnikom o radu.

(2) Pri utvrđivanju trajanja godišnjeg odmora ne uračunavaju se subote, nedjelje i dani kada se, prema zakonu, ne radi.

Član 14.

(Trajanje godišnjeg odmora)

(1) Zaposlenici koji učestvuju direktno u obrazovno-odgojnom procesu u osnovnoj školi i stručni saradnici u osnovnoj školi zaposleni na neodređeno vrijeme imaju pravo na godišnji odmor za svaku kalendarsku godinu, u trajanju od najmanje 30 a najviše 36 radnih dana, a godišnji odmor koristi se, u pravilu, u vrijeme zimskog i ljetnog raspusta.

(2) Ostali zaposlenici u osnovnoj školi imaju pravo na godišnji odmor minimalno u trajanju od 20 dana, u skladu sa Zakonom o radu.

(3) Pravo na puni godišnji odmor stječe se nakon šest mjeseci neprekidnog rada u školskoj godini, a za manje od šest mjeseci, za svaki navršeni mjesec rada koriste se dva dana, u skladu sa Zakonom o radu.

(4) Izuzetno, zaposlenici zaposleni u osnovnoj školi mogu koristiti godišnji odmor u trajanju od dva dana u dogovoru s direktorom škole.

(5) Pravo na godišnji odmor dulji od propisanog stavovima (1) i (2) ovoga člana utvrđuje se prema sljedećim kriterijima:

- a) na osnovu duljine radnoga staža, za svake tri godine radnoga staža – 1 dan;
- b) na osnovu uvjeta rada (rad u kotlovnici, na poslovima osiguranja objekta, poslovima na otvorenom pri niskim temperaturama, poslovima čišćenja) – 2 dana;
- c) na osnovu socijalnih i zdravstvenih uvjeta:
 - 1) majci s jednim djetetom u dobi do sedam godina – 2 dana,
 - 2) majci s dvoje i više djece u dobi do sedam godina – 3 dana,
 - 3) samohranom roditelju kod kojeg živi maloljetno dijete – 2 dana,
 - 4) invalidu i zaposleniku s hroničnom bolešću, uz nalaz mjerodavnog liječnika – 2 dana,
 - 5) samohranom roditelju ili staratelju koji ima dijete s teškoćama – 2 dana.

Član 15.

(Plan korištenja godišnjih odmora)

(1) Na osnovu plana korištenja godišnjih odmora, poslodavac je dužan uručiti zaposleniku rješenje o godišnjem odmoru, najkasnije sedam dana prije početka korištenja godišnjeg odmora.

(2) Za vrijeme korištenja godišnjeg odmora zaposlenik ima pravo na plaću u visini svoje netoplaće za prethodni mjesec prije stupanja na godišnji odmor.

Član 16.

(Prekid godišnjeg odmora)

(1) Korištenje godišnjeg odmora može se privremeno prekinuti na zahtjev poslodavca ako je to neophodno radi obavljanja neodgodivih službenih poslova (proglašene elementarne nepogode).

(2) U slučaju iz stava (1) ovoga člana zaposlenik ima pravo na naknadu stvarnih troškova nastalih prekidom korištenja godišnjega odmora, a visina troškova potkrepljuje se odgovarajućim dokazima (voznom kartom, računima o korištenju pansiona i sl.).

Član 17.

(Pravo zaposlenika na naknadu zbog odsutnosti s posla)

(1) Zaposlenik ima pravo na odsutnost s rada, uz naknadu plaće, od ukupno sedam radnih dana u kalendarskoj godini u slučaju:

- a) stupanja u brak – 5 dana;
- b) porođaja supruge – 3 dana;
- c) teže bolesti člana uže porodice – 5 dana;
- d) smrti člana uže porodice ili člana domaćinstva – 5 dana;
- e) selidbe – 3 dana;
- f) dobrovoljnog davanja krvi – 1 dan.

(2) Ako je tokom jedne kalendarske godine iskorišteno pravo na plaćeni dopust u trajanju od sedam dana, a stekao se nanovo jedan od uvjeta za korištenje plaćenoga dopusta, poslodavac će odlučiti o pravu zaposlenika u skladu s pravilnikom o radu.

(3) Zaposlenik koji se upućuje na stručno osposobljavanje ili usavršavanje isključivo za potrebe poslodavca, ima pravo na plaćenu odsutnost u trajanju do jedne godine, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Član 18.

(Plaćeni i neplaćeni dopust)

(1) Zaposleniku pripada pravo na plaćeni dopust u jednoj kalendarskoj godini za zadovoljenje vjerskih, odnosno tradicijskih potreba, u skladu sa Zakonom i odlukom Vlade Kantona.

(2) Zaposlenici u osnovnim školama imaju pravo na plaćeni radni nenastavni dan 5. oktobra (Svjetski dan učitelja).

(3) Pravo iz stava (2) ovoga člana ostvaruje se jedino ako navedeni dan pada u radni dan i ne prenosi se.

(4) Škole su obavezane u godišnjim planu i programu rada škole sastaviti program obilježavanja 5. oktobra – Svjetskog dana učitelja te ga realizovati u prostorijama škole.

Član 19.

(Neplaćeni dopust do 30 dana)

(1) Neplaćeni dopust s rada do 30 dana zaposleniku se može odobriti u sljedećim slučajevima:

- a) za pripremanje i polaganje ispita;
- b) za gradnju ili popravak kuće ili stana;
- c) za njegu bolesnog člana uže porodice ili člana domaćinstva;
- d) za učešće u kulturnim i sportskim aktivnostima;
- e) u drugim slučajevima, u skladu s pravilnikom o radu.

(2) Dopust iz stava (1) ovoga člana poslodavac će odobriti zaposleniku samo pod uvjetom da se ne ometa normalno odvijanje nastavnoga procesa, u skladu s pravilnikom o radu.

V. ZAŠTITA ZDRAVLJA I SIGURNOST NA RADU

Član 20.

(Osiguranje i zaštita zaposlenika)

(1) Poslodavac je dužan osigurati zaposlenika za slučaj ozljede na radu i u vezi s radom, odnosno prilikom dolaska na posao i odlaska s posla, u skladu sa zakonom.

(2) Poslodavac je dužan, na zahtjev sindikata, preuzeti donošenje potrebnih mjera za zaštitu zaposlenika, uključujući i njihovo osposobljavanje za siguran rad i prevenciju narušavanja zdravlja.

Član 21.

(Zdravlje i sigurnost zaposlenika)

(1) Zaposlenici su dužni brinuti se o vlastitom zdravlju i vlastitoj sigurnosti te o zdravlju i sigurnosti drugih zaposlenika i učenika.

(2) Vlada Kantona će, na prijedlog Ministarstva, u saradnji s Ministarstvom zdravstva i socijalne politike, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Kolektivnog ugovora, donijeti pravilnik o sistematskom pregledu zaposlenika u osnovnim školama u Kantonu.

Član 22.

(Rad u posebnim uvjetima)

(1) Posebnim kategorijama zaposlenika (poslovi s posebnim uvjetima rada zaposlenika jesu neposredan odgojno-obrazovni rad u nastavi kojom se izvode praktične vježbe iz hemije, biologije i fizike, te tehničkog obrazovanja za one koji imaju funkcionalno opremljene kabinete, za dio nastave koji se izvodi u navedenim kabinetima, te u nastavi tjelesnog odgoja na otvorenom)

poslodavac je dužan osigurati odgovarajuću opremu propisanu zakonom, podzakonskim aktima te Pedagoškim standardima i normativima.

(2) Nastavniku tehničkog odgoja i zaposlenicima na održavanju čistoće poslodavac je dužan periodično osigurati poseban radni mantil, a domaru i ložaču odgovarajuće radno odijelo.

Član 23.

(Pravo na posebnu zaštitu i odsutnost s posla bez naknade)

(1) Zaposleniku pripada pravo na posebnu zaštitu za vrijeme trudnoće, porođaja i njege djeteta, u skladu s posebnim zakonom, Zakonom o radu i pravilnikom o radu.

(2) Zaposlenik ima pravo na odsutnost s rada do tri godine djetetova života, bez naknade plaće, uz mirovanje prava iz radnog odnosa, a uz prethodno podnesen pisani zahtjev poslodavcu i dokaz da to pravo ne koristi drugi bračni partner.

VI. PLAĆE I NAKNADE ZAPOSLENIKA U OSNOVNIM ŠKOLAMA

Član 24.

(Načela pri utvrđivanju iznosa plaće)

Pri utvrđivanju iznosa plaća i naknada zaposlenika u osnovnim školama poštovat će se sljedeća načela:

a) ista plaća za isto radno mjesto: prema ovom načelu, zaposlenici u osnovnim školama koji obavljaju poslove istog radnog mjesta, odnosno obavljaju iste ili slične poslove, imaju pravo na istu osnovnu plaću;

b) transparentnost: u skladu s ovim načelom, prilikom raspisivanja javnoga konkursa i oglasa za popunjavanje radnog mjesta obavezno se objavljuje podatak o pripadajućoj osnovnoj brutoplaći za oglašeno radno mjesto.

Član 25.

(Osnovica za obračun plaće)

(1) Iznos osnovice i boda za obračun plaće zaposlenika u osnovnim školama utvrđuje Vlada Kantona, uz pregovore sa sindikatima prije prihvaćanja Budžeta Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: Budžet) ili rebalansa Budžeta, kao i za ostale korisnike Budžeta.

(2) Vrijednost osnovice za obračun plaće i vrijednost boda Vlada Kantona utvrđuje u jednakom iznosu za sve zaposlenike čije se plaće isplaćuju iz Budžeta.

(3) Ako se ne postigne dogovor iz stava (1) ovoga člana između Vlade Kantona i sindikata, poslodavac će utvrditi osnovicu i bod koji ne mogu biti niži od prethodno dogovorenih, odnosno važećih.

Član 26.

(Elementi za utvrđivanje osnovne plaće)

(1) Osnovna plaća zaposlenika u osnovnim školama utvrđuje se množenjem osnovice i boda za plaću iz člana 25. ovoga Kolektivnog ugovora s utvrđenim koeficijentom platnoga razreda i tako utvrđeni iznos uvećava se za 0,5% za svaku započetu godinu (radnoga) staža zaposlenika, a najviše, do 20%.

(2) Osnovna plaća zaposlenika u osnovnim školama ne može biti manja od 70% prosječne netoplaće isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

(3) Ako množenjem utvrđene osnovice i boda s pripadajućim koeficijentom osnovna plaća iznosi manje od 70% prosječne plaće, zaposleniku će se isplatiti plaća u navedenom postotku.

(4) Osnovna plaća obračunava se i izražava mjesečno za puno radno vrijeme, prema radnom mjestu i odgovarajućem platnom razredu.

(5) Ako zaposlenik radi nepuno radno vrijeme, u skladu s posebnim zakonom ili drugim propisima, osnovna plaća odredit će se srazmjerno vremenu provedenom na radu, odnosno srazmjerno postotku norme predmeta propisane Pedagoškim standardima, u skladu s propisanom normom časova sedmične redovne nastave.

(6) Puno radno vrijeme zaposlenika je 40 sati sedmično.

Osnovna plaća

Član 27.

(Određivanje plaće prema radnom mjestu)

(1) Zaposlenik u osnovnoj školi ima pravo na plaću koja odgovara radnom mjestu na koje je zaposlenik postavljen i za koje zadovoljava zakonom propisane uvjete.

(2) Ako u osnovnoj školi zaposlenik radi iz opravdanih razloga na radnom mjestu bez zakonom propisane stručne spreme (nedostatak stručnoga kadra i sl.), tom će se zaposleniku koeficijent odrediti posebnom odlukom Vlade Kantona, na prijedlog Ministarstva.

(3) Osnovna škola je obavezana za radno mjesto iz stava (2) ovoga člana raspisati konkurs, koji će biti otvoren do popune radnog mjesta stručnim kadrom.

Član 28.

(Platni razredi i koeficijenti za obračun plaća zaposlenika u osnovnoj školi)

(1) Za obračun plaća zaposlenika u osnovnoj školi, utvrđuju se sljedeći platni razredi i koeficijenti:

Platni razred	Radno mjesto	Koeficijent
I.	Nastavnik i stručni saradnik u zvanju viši stručni savjetnik	4,50
II.	Nastavnik i stručni saradnik u zvanju savjetnik	4,40
III.	Nastavnik i stručni saradnik u zvanju mentor	4,30
IV.	Nastavnik i stručni saradnik u statusu savjetnik	4,10
V.	Nastavnik i stručni saradnik u statusu mentor	3,90
VI.	Nastavnik i stručni saradnik s položenim stručnim ispitom bez statusa i zvanja	3,80
VII.	Sekretar škole	3,70
VIII.	Administrativni referent	2,70
IX.	Domar, kućni majstor, ložač, kuhar, vozač	2,50
X.	Radnik na održavanju čistoće u školi	2,00

(2) Od 1. januara 2024. godine za IV. i V. platni razred koeficijent za plaću uvećava se za 0,10.

(3) Zaposleniku kojega se postavi na radno mjesto pomoćnik direktora utvrđuje se koeficijent 4,4 i ima mogućnost napredovanja.

(4) Osnovna plaća iz stava (1) ovoga člana utvrđuje se prema članu 25. ovoga Kolektivnog ugovora.

(5) Ako se izmjenama Zakona o osnovnoj školi u Kantonu utvrdi visoka stručna sprema za nastavnike i stručne saradnike kao uvjet za zasnivanje radnog odnosa, ugovorne strane pristupit će pregovorima o potrebi utvrđivanja novih platnih razreda i koeficijenata za obračun plaća.

Plaće pripravnika

Član 29.

(Iznos plaće pripravnika)

(1) Plaća pripravniku u osnovnoj školi utvrđuje se u iznosu od 80% početne osnovne plaće utvrđene za radno mjesto na koje je zaposlenik postavljen.

(2) Početna osnovna plaća iz stava (1) ovoga člana predstavlja samo iznos plaće, bez dijela plaće na osnovu penzijskog staža.

Dodaci na plaću

Član 30.

(Vrste dodatka na plaću)

(1) Zaposlenik u osnovnoj školi ima pravo na dodatak na plaću koji je utvrđen odredbama člana 31. ovoga Kolektivnog ugovora.

(2) Dodatak na plaću iz stava (1) ovoga člana sastavni je dio osnovne plaće.

Član 31.

(Dodatak na plaću na osnovu posebnih uvjeta rada)

(1) Dodatak na plaću na osnovu posebnih uvjeta rada zaposleniku koji radi na poslovima neposrednog odgojno-obrazovnog rada u otežanim uvjetima rada, utvrđenim pravilnikom o radu, iznosi do 20%, i to:

- a) za rad u kombinovanim odjeljenjima s dva razreda – 10%;
- b) za rad u kombinovanim odjeljenjima s tri razreda – 15%;
- c) za rad u kombinovanim odjeljenjima s četiri i više razreda – 20%;
- d) za rad u specijalnim odjeljenjima pri redovnoj osnovnoj školi – 10%;
- e) za izvođenje nastave u dvjema školama i u više škola, s punom normom – uvećanje na osnovnu plaću – 1%;
- f) za rad u istoj školi na različitim lokacijama tokom radnoga dana – 1%;
- g) za druge uvjete koji se kategoriziraju kao otežani, uz saglasnost i propis Ministarstva, jednako za sve škole – do 5%;
- h) za predavanje dvaju ili više predmeta u predmetnoj nastavi koje predaje nastavnik koji ima punu nastavnu normu, posebni dodatak iznosi – 1%;
- i) za rad ložača u kotlovnici na čvrsto gorivo u vremenu od 15. oktobra do 15. aprila iduće godine, uvećanje na osnovnu plaću od – 3%.

(2) Prava iz stava (1) ovoga člana, osim tačke i), odnose se isključivo na školsku godinu.

VII. NAKNADE KOJE PRIPADAJU ZAPOSLENICIMA U OSNOVNIM ŠKOLAMA

Član 32.

(Naknada za prijevoz na posao i s posla)

(1) Zaposleniku zaposlenom u osnovnoj školi kojem nije organizovan prijevoz na posao i s posla a čije je mjesto stanovanja od mjesta rada udaljeno minimalno 2 km, pripada naknada za troškove prijevoza, čija će visina i način utvrđivanja biti uređeni posebnim propisom Vlade Kantona, jedinstveno kao i za ostale korisnike Budžeta i u skladu sa zakonom.

(2) Naknada iz stava (1) ovoga člana isplaćivat će se u skladu s uredbom Vlade Kantona kojom se uređuje ovaj vid naknade i koja se primjenjuje za sve zaposlenike čija se plaća isplaćuje iz Budžeta.

Član 33.

(Naknada za odvojeni život od porodice i smještaj u mjestu rada)

(1) Ako zaposlenik radi u mjestu izvan mjesta prebivališta svoje porodice, pripada mu naknada za odvojeni život ako je mjesto prebivališta udaljeno od mjesta rada više od 70 km; visina naknade utvrđena je u iznosu od 200,00 KM; te naknada troškova prijevoza za vrijeme sedmičnog odmora / vikend-karta, kao i za vrijeme državnih praznika i u neradne dane u koje se, prema zakonu, ne radi.

(2) Pravo iz stava (1) ovoga člana ostvaruje se na osnovu zaposlenikova pisanog zahtjeva, uz koji se prilaže dokaz o prebivalištu i ugovor o korištenju smještaja, u skladu s članom 3. Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaće i dodatku na plaću („Službene novine Srednjobosanskog kantona“, broj: 3/12, 5/12, 10/14, 2/18 i 2/19).

(3) Zaposlenik može koristiti pravo iz člana 32. ovoga Kolektivnog ugovora i iz stava (1) ovoga člana. Prava iz člana 32. ovoga Kolektivnog ugovora i stava (1) ovoga člana međusobno se isključuju.

Član 34.

(Naknada u slučaju ozljede na radu, teške bolesti, invalidnosti i smrti)

(1) U slučaju teške invalidnosti zaposlenika u osnovnoj školi ili člana njegove uže porodice, isplaćuje se jednokratna novčana pomoć u iznosu dviju prosječnih netoplaća isplaćenih u Federaciji, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku, a teškom invalidnošću smatra se invalidnost od najmanje 60%, što se dokazuje posebnim rješenjem.

(2) U slučaju ozljede na radu ili teške bolesti zaposlenika u osnovnoj školi ili člana njegove uže porodice, isplaćuje se jednokratna novčana pomoć u iznosu jedne prosječne netoplaće isplaćene u Federaciji, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku, u skladu s Naredbom o Listi teških bolesti i teških tjelesnih ozljeda na osnovu kojih se ostvaruje naknada u slučaju teške invalidnosti ili teške bolesti („Službene novine Srednjobosanskog kantona“, broj 8/06).

(3) U slučaju smrti zaposlenika zaposlenog u osnovnoj školi, njegovoj porodici isplaćuje se naknada za troškove sahrane u iznosu triju prosječnih netoplaća isplaćenih u Federaciji, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

(4) U slučaju smrti člana uže porodice zaposlenika u osnovnoj školi, isplaćuje se naknada u visini dviju prosječnih netoplaća isplaćenih u Federaciji, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

- (5) Članom uže porodice, u smislu stavova (1), (2) i (4) ovoga člana, smatraju se:
- a) bračni i vanbračni partner ako žive u zajedničkom domaćinstvu;
 - b) dijete (bračno, vanbračno, usvojeno, pastorče i dijete bez roditelja uzeto na izdržavanje) do 18 godina, odnosno 26 godina života ako je na redovnom školovanju i nije u radnom odnosu, a dijete nesposobno za rad, bez obzira na životnu dob;
 - c) roditelji (otac, majka, očuh, maćeha i usvojitelji);
 - d) braća i sestre bez roditelja, do 18 godina, odnosno 26 godina života ako su na redovnom školovanju i nemaju drugih prihoda, nego ih korisnik naknade stvarno izdržava, ili je obaveza njihova izdržavanja zakonom utvrđena, a ako su nesposobni za rad, bez obzira na životnu dob, pod uvjetom da s njima živi u zajedničkom domaćinstvu, te unučad ako nemaju roditelja i žive u zajedničkom domaćinstvu sa zaposlenikom zaposlenim u osnovnoj školi.
- (6) Ako u osnovnoj školi rade dva člana ili više članova porodice, naknada iz stava (3) ovoga člana isplaćuje se samo jednom zaposlenom članu porodice ili procentualno svim članovima porodice zaposlenim u školi.
- (7) Zaposlenik u osnovnoj školi ima pravo na osiguranje od posljedica nesretnoga slučaja, s uključenim rizikom prirodne smrti, za vrijeme trajanja radnog odnosa u osnovnoj školi.
- (8) Iznos osiguranja iz stava (7) ovoga člana određuje se prema polici osiguranja od posljedica nesretnog slučaja, odnosno polici osiguranja od prirodne smrti.
- (9) Ugovor o osiguranju s odgovarajućom kućom sklapa Služba za zajedničke poslove organa Srednjobosanskog kantona na osnovu informacija koje dostavi direktor osnovne škole za sve zaposlenike u toj osnovnoj školi, u skladu s Kolektivnim ugovorom.

Član 35.

(Naknada za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika)

- (1) Zaposleniku u osnovnoj školi osnovna plaća uvećat će se:
- a) najmanje za 25% za prekovremeni rad;
 - b) najmanje za 15% za rad u neradne dane;
 - c) najmanje za 25% za noćni rad;
 - d) najmanje za 40% za rad u državne praznike.
- (2) Naknade, odnosno uvećanja plaće iz stava (1) ovoga člana ostvaruju se donošenjem rješenja koje donosi direktor škole, u kojem će biti precizno naznačena vrsta poslova te period obavljanja poslova i broj njihovih izvršilaca.
- (3) Naknada iz stava (1) ovoga člana obračunava se od osnovne plaće, bez dijela plaće na osnovu penzijskog staža, i sastavni je dio plaće koji će se isplaćivati, jednako kao i za ostale korisnike Budžeta, u skladu s posebnom uredbom Vlade Kantona.
- (4) Dodaci na plaću prema stavu (1) ovoga člana međusobno se ne isključuju.

Član 36.

(Naknada za ishranu tokom rada)

Zaposlenici u osnovnim školama imaju pravo na novčanu naknadu za ishranu tokom rada (topli obrok) u iznosu od 1% prosječne netoplaće isplaćene u Federaciji, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku, prije donošenja Budžeta, jednako za sve korisnike Budžeta.

Član 37.

(Regres za godišnji odmor)

(1) Zaposlenici u osnovnim školama imaju pravo na naknadu za regres, za korištenje godišnjeg odmora, u iznosu od 50% prosječne netoplaće isplaćene u Federaciji, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku Federalnoga zavoda za statistiku.

(2) Pravo na regres iz stava (1) ovoga člana ima svaki zaposlenik u osnovnoj školi koji je tokom tekuće školske godine ostvario pravo na korištenje godišnjeg odmora.

(3) Svim zaposlenicima iz stava (2) ovoga člana pripada pravo na regres iz stava (1) nezavisno od postotka norme.

(4) Pravo iz stava (1) ovoga člana zaposlenicima se isplaćuje tokom cijele kalendarske godine nakon što se ispune uvjeti iz stava (2) ovoga člana.

Član 38.

(Naknada za bolovanje)

(1) Za vrijeme privremene spriječenosti za rad (bolovanje) do 42 kalendarska dana, zaposlenik u osnovnoj školi ima pravo na naknadu plaće u iznosu svoje netoplaće isplaćene za prethodni mjesec.

(2) Naknada plaće za bolovanje preko 42 dana iz stava (1) ovoga člana ostvaruje se prema kantonalnom propisu kojim se uređuje naknada za to bolovanje, s tim da razliku do iznosa pune plaće isplaćuje osnovna škola u kojoj je taj zaposlenik u radnom odnosu.

Član 39.

(Naknada za porodiljni dopust)

(1) Zaposlenik za vrijeme porodiljnoga dopusta ima pravo na naknadu plaće prema kantonalnim propisima kojima se uređuje ta oblast, prema mjestu uplate doprinosa, s tim da razliku do iznosa pune plaće uplaćuje osnovna škola u kojoj je taj zaposlenik u radnom odnosu.

(2) Roditelju blizanaca, trećeg i svakog sljedećeg djeteta pripada jednokratna novčana naknada u iznosu triju prosječnih plaća isplaćenih u Federaciji, prema posljednjem statističkom podatku.

(3) Nakon isteka porodiljskoga dopusta majka blizanaca, trećeg i svakog sljedećeg djeteta ima pravo raditi polovicu punog radnog vremena do navršenih dvije godine djetetova života, uz naknadu punog iznosa njezine plaće i pripadajućih naknada.

(4) Pravo iz stava (3) ovoga člana može koristiti djetetov otac ako majka za to vrijeme radi u punom radnom vremenu.

Član 40.

(Otpremnina)

(1) Zaposlenik u osnovnoj školi, pri odlasku u penziju, ima pravo na otpremninu u iznosu svojih pet ostvarenih prosječnih netoplaća isplaćenih u prethodnih pet mjeseci.

(2) Zaposleniku sa smanjenom normom časova, pri odlasku u penziju isplaćuje se pet punih plaća za pripadajući platni razred, isplaćenih za punu normu.

Član 41.

(Naknada u slučaju prekobrojnosti)

(1) U slučaju prestanka radnog odnosa zaposlenika u osnovnoj školi zbog prekobrojnosti, taj zaposlenik ima pravo na naknadu, i to:

- a) u iznosu svojih triju netoplaća, za radni staž do 10 godina;
- b) u iznosu svojih šest netoplaća, za radni staž od 11 do 30 godina;
- c) u iznosu svojih deset netoplaća, za radni staž preko 30 godina.

(2) Zaposlenik ima pravo na naknadu za otpremninu u slučaju prekobrojnosti ako je prethodno ostvario dvije godine staža rada na neodređeno vrijeme, osim ako se ugovor otkazuje zbog zaposlenikova kršenja obaveze iz radnog odnosa ili zbog njegova neispunjavanja obaveza iz ugovora o radu.

Član 42.

(Pravo na naknadu za troškove službenoga putovanja)

Zaposlenik zaposlen u osnovnoj školi ima pravo na naknadu troškova koji nastanu u vezi sa službenim putovanjem u inozemstvo i na području Bosne i Hercegovine, koja se ostvaruje prema odredbama Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaće i dodatku na plaću, u kantonalnim organima uprave Srednjobosanskog kantona, kao i za ostale korisnike Budžeta.

Član 43.

(Nagrade za posebna postignuća u odgojno-obrazovnom radu)

Ministarstvo će, uz konsultacije sa sindikatima, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Kolektivnog ugovora donijeti pravilnik o priznanjima i nagradama za posebna postignuća, zalaganja, doprinos i uspjeh zaposlenika u osnovnim školama.

VIII. NAKNADA ŠTETE

Član 44.

(Naknada štete)

(1) Poslodavac je dužan nadoknaditi štetu zaposleniku koju on pretrpi na poslu ili u vezi s poslom, prema općim propisima za naknadu štete.

(2) Ako zaposlenik na poslu ili u vezi s poslom namjerno ili iz krajnje nepažljivosti prouzroči štetu poslodavcu, nadležni organ uprave, u skladu sa zakonom, utvrdit će visinu i način naknade štete.

(3) Ako se visina naknade štete ne može tačno utvrditi, ili bi utvrđivanje visine naknade štete proizvelo nesrazmjerne troškove, visina naknade štete može se utvrditi u paušalnom iznosu, na način propisan pravilnikom o radu.

(4) Ako je nastala šteta, poslodavac može dopustiti da se šteta nadoknadi uspostavom prijašnjega stanja stvari, u određenom roku, o trošku zaposlenika.

(5) Poslodavac može zaposleniku, na njegov zahtjev, u zavisnosti od njegova materijalnog stanja, omogućiti plaćanje naknade štete u ratama.

(6) Poslodavac može iznos štete umanjiti ili osloboditi zaposlenika obaveze plaćanja štete, u zavisnosti od imovnoga stanja i odnosa zaposlenika prema radu.

IX. STRUČNO USAVRŠAVANJE I OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD

Član 45.

(Stručno usavršavanje i osposobljavanje za rad)

(1) Poslodavac će omogućiti zaposleniku tokom radnoga odnosa osposobljavanje i usavršavanje za rad:

- a) upućivanjem na stručno usavršavanje;
- b) prisutnošću organizovanim seminarima i tečajevima.

(2) Za vrijeme odsutnosti s posla radi osposobljavanja i usavršavanja, uz saglasnost Ministarstva, zaposleniku pripada pravo na naknadu plaće i naknadu za putne troškove.

(3) Zaposlenik je dužan usavršavati se i osposobljavati u skladu sa zakonom, ovim Kolektivnim ugovorom i pravilnikom o radu.

(4) Prilikom uvođenja novog načina organizovanja nastave, novih nastavnih pomagala ili nastavne tehnike, u skladu s nastavnim planovima i programima te Pedagoškim standardima, poslodavac će omogućiti zaposleniku stručno usavršavanje o trošku poslodavca, uz saglasnost Ministarstva.

(5) Ministarstvo će prije početka školske godine dostaviti termine stručnog usavršavanja i osposobljavanja nastavnika i stručnih saradnika.

(6) Ministarstvo će nakon 90 dana od dana potpisivanja ovoga Kolektivnog ugovora donijeti propis o stručnom usavršavanju i osposobljavanju nastavnika i stručnih saradnika.

X. ZAŠTITA PRAVA

Član 46.

(Donošenje akata)

(1) Poslodavca se obavezuje donositi odluke i akte u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima koji uređuju navedenu oblast.

(2) Odluke, rješenja i ostale akte koji se odnose na ostvarivanje prava te na obaveze i odgovornosti zaposlenika, poslodavac je dužan dostaviti zaposleniku u pisanu obliku, s obrazloženjem i poukom o pravnom lijeku, u rokovima određenim zakonom.

(3) Prilikom razmatranja prigovora podnesenih na rješenja i akte iz stava (2) ovoga člana, poslodavac je dužan razmotriti mišljenje sindikata.

XI. UVJETI RADA SINDIKATA I ZAŠTITA SINDIKALNOGA POVJERENIKA

Član 47.

(Pravo zaposlenika na sindikalno organizovanje)

(1) Poslodavac svojim djelovanjem i aktivnostima ne može ograničavati niti onemogućavati sindikalni rad, sindikalno organizovanje i prava zaposlenika da se učlane u sindikat.

(2) Sindikat djeluje u skladu s ustavom, zakonima, sindikalnim pravilima i konvencijama Međunarodne organizacije rada te ovim Kolektivnim ugovorom.

Član 48.

(Uloga sindikata i sindikalnoga povjerenika u školi)

(1) Mišljenja, prijedlozi, žalbe i svi nastali nesporazumi o pravima iz rada i na osnovu rada rješavat će se direktnim pregovorima između poslodavca i sindikata.

(2) Žalba zaposlenika člana sindikata ne može se razmatrati i o njoj odlučivati bez prisutnosti sindikalnoga povjerenika u školi.

(3) Poslodavac će primiti i saslušati sindikalnoga povjerenika, prema dogovoru, te mu dati na uvid sve dokumente koji se tiču članova sindikata.

(4) Za rad sindikata, poslodavac je dužan u školi omogućiti:

a) korištenje prostora i opreme za rad i održavanje sastanaka sindikata;
b) plaćeni dopust za vrijeme obrazovanja sindikalnih povjerenika, prisutnost sastancima, skupštinama i kongresima, uz predočenje poziva, te prisutnost sastancima, skupštinama i kongresima, do deset dana godišnje, uz predočenje poziva, s dnevnim redom;

c) nesmetanu podjelu novina, letaka, brošura i drugog informativnog materijala sindikata te objavu sindikalnih aktivnosti na oglasnim pločama i drugim mjestima.

Član 49.

(Prava sindikalnoga povjerenika)

(1) Za obavljanje svojih dužnosti u sindikatu, sindikalni povjerenik u školi ima pravo na dva časa sedmično koji ulaze u nastavnu normu, jedan čas za pripreme i jedan čas za ostale poslove u okviru sedmičnog 40-satnog radnog vremena.

(2) Za obavljanje svojih dužnosti u sindikatu, kantonalni predsjednik sindikata ima pravo na četiri časa sedmično koji ulaze u ostale poslove, i šest časova koji ulaze u nastavnu normu u okviru sedmičnog 40-satnog radnog vremena.

(3) Poslodavac je dužan omogućiti da se u osnovnoj školi obračunava i naplaćuje sindikalna članarina, preko platnih lista članova sindikata, te doznačuje u korist naznačenoga računa sindikata.

(4) Dužnost sindikata je obavijestiti poslodavca o izboru ili imenovanju sindikalnih povjerenika i drugih sindikalnih predstavnika.

(5) Ozljeda sindikalnoga povjerenika prilikom obavljanja sindikalne dužnosti i na službenom putu u vezi s tom dužnošću smatra se ozljedom na radu kod poslodavca.

(6) Članovi sindikalne podružnice imaju pravo održavati sindikalne sastanke u radno vrijeme, vodeći računa o tome da se sastanci organizuju u vrijeme i na način koji ne šteti djelotvornosti poslovanja škole, odnosno da se ne remeti redovno odvijanje odgojno-obrazovnog rada.

(7) Sindikalni povjerenik u školi koji nije u nastavnom procesu ima prava jednaka kao i povjerenici u nastavnom procesu, da u okviru 40-satnog radnog vremena četiri sata sedmično obavlja poslove za sindikat.

Član 50.

(Saradnja poslodavca i upravnog odbora škole sa sindikalnim povjerenikom)

(1) Predsjednik upravnog odbora škole dužan je pravovremeno pisanim putem obavijestiti sindikalnoga povjerenika o sjednicama upravnog odbora škole i omogućiti mu učestvovanje na sjednicama te razmotriti prijedloge i stavove sindikata iz nadležnosti radnopravnih odnosa i drugih pitanja u koje se uključuje sindikat.

(2) Poslodavac je dužan u pisanu obliku odgovoriti na svaki sindikalni dopis sindikalnoga povjerenika, odnosno predstavnika sindikata, u roku od osam dana, iz nadležnosti radnopravnih odnosa i drugih pitanja u koja se uključuje sindikat.

Član 51.

(Prava i obaveze sindikalnoga povjerenika u osnovnoj školi)

U osnovnoj školi sindikalni povjerenik ima pravo i obavezu:

- a) učestvovati u planiranju mjera za unapređivanje uvjeta rada;
- b) biti informisan o promjenama bitnim za sigurnost i zdravlje zaposlenika;
- c) osposobljavati se za obavljanje poslova u vezi sa zaštitom na radu;
- d) pozvati nadležnoga inspektora zaštite na radu kada dolazi na poziv sindikalnoga povjerenika ako za to postoje razlozi;
- e) tražiti od zaposlenika poštivanje mjera zaštite na radu.

Član 52.

(Mirno rješavanje spora, mirovno vijeće)

(1) Kolektivni radni spor koji se ne može riješiti pregovaranjem ugovornih strana rješava mirovno vijeće u postupku mirenja, u skladu sa Zakonom o radu.

(2) Mirovno vijeće za oblast osnovnog obrazovanja u Kantonu sastoji se od pet članova, i to: dva predstavnika poslodavaca, dva predstavnika sindikata te predstavnika kojeg strane u sporu izaberu sa usaglašene liste koju utvrđuje resorni ministar obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta.

(3) Rad mirovnog vijeća utvrđuje se poslovnikom o radu.

(4) Mirovno vijeće mora se osnovati u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Kolektivnog ugovora.

(5) Ako se jedna ugovorna strana u roku od osam dana od dana prijema pisanoga prijedloga ne izjasni o prijedlogu, smatrat će se da ne prihvaća prijedlog za rješenje predmetnoga spora posredovanjem mirovnoga vijeća te da je time postupak mirenja neuspješno okončan.

(6) Ako ugovorne strane ovoga Kolektivnog ugovora prihvate prijedlog mirovnoga vijeća, prijedlog ima pravnu snagu ovoga Kolektivnog ugovora.

Član 53.

(Arbitražno vijeće, rad arbitražnog vijeća, odluka arbitražnog vijeća)

(1) Ako ugovorne strane ne usaglasе prijedlog mirovnog vijeća, mogu povjeriti rješavanje kolektivnog radnog spora arbitraži, u skladu sa Zakonom o radu i ovim Kolektivnim ugovorom.

(2) Arbitražu, u smislu stava (1) ovoga člana, vodi arbitražno vijeće koje čini neparan broj arbitara, i to dva predstavnika sindikata, dva poslodavca, a jedan arbitar, sporazumno, što ukupno čini pet arbitara.

(3) Svaki arbitar mora imati zamjenika.

(4) Arbitražno vijeće bira predsjednika.

(5) Peti član arbitražnog vijeća bira se iz reda priznatih naučnih i stručnih javnih radnika iz oblasti koja je predmet spora.

(6) Listu arbitara, u smislu ovoga člana, utvrđuju ugovorne strane ovoga Kolektivnog ugovora u roku od 30 dana od dana njegova stupanja na snagu.

(7) Ugovorne strane donose poslovnik arbitražnog vijeća.

(8) Rad arbitražnoga vijeća javan je.

(9) Za rad arbitražnog vijeća, stranke u sporu dužne su osigurati potrebnu dokumentaciju i pružiti sve informacije potrebne za donošenje konačne odluke arbitražnoga vijeća u sporu.

XII. ŠTRAJK

Član 54.

(Organizovanje štrajka)

(1) Radi zaštite i ostvarivanja ekonomskih i socijalnih prava te interesa koji se ne mogu riješiti pregovorima s poslodavcem niti drugim mjerama, zaposlenici u osnovnim školama mogu, na poziv sindikata, organizovati štrajk, pod uvjetima i na način utvrđenim zakonskim propisima.

(2) Ugovorne strane saglasne su u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Kolektivnog ugovora utvrditi minimum poslova (obavezno održavanje nastave za učenike završnih razreda ako organizovani štrajk traje više od 10 radnih dana, ...) koji se moraju obavljati u osnovnim školama za vrijeme organizovanog štrajka.

(3) Odluku o štrajku donose organi reprezentativnih sindikata zaposlenika zaposlenih u osnovnim školama u Kantonu, natpolovičnom većinom podružnica, glasova svojih članova, deset dana prije datuma određenog za početak štrajka, uz saglasnost strukovnog sindikata Kantona.

(4) Odluku o štrajku mogu donijeti i organi jedne podružnice u slučaju da su uzroci i razlozi za štrajk u samoj podružnici.

(5) Na dan najave štrajka sindikati zaposlenika zaposlenih u osnovnim školama u Kantonu moraju objaviti pravila štrajka.

(6) Štrajkom rukovodi štrajkaški odbor sastavljen od predstavnika organizatora štrajka, koji je dužan održavati vezu s drugom ugovornom stranom da bi se nastavilo pregovaranje o rješavanju i otklanjanju razloga za štrajk, u skladu sa zakonom.

(7) U sporazumnom rješavanju nastalog spora učestvuju sindikati i Vlada Kantona, kao potpisnici Kolektivnog ugovora.

Član 55.

(Štrajk upozorenja i uloga sindikata u štrajku)

(1) Zaposlenik zaposlen u osnovnoj školi koji učestvujući u štrajku poštuje odredbe Zakona o radu, Zakona o štrajku, ovoga Kolektivnog ugovora i odluke štrajkaškog odbora ima punu zaštitu sindikata, a u protivnom, nema tu zaštitu.

(2) Zaposlenika niko ne smije prisiliti na učešće u štrajku mimo njegove volje.

(3) Zaposlenika se ne smije staviti u nepovoljniji položaj zbog učestvovanja u štrajku.

(4) Zaposleniku se za vrijeme učestvovanja u organizovanom štrajku neće umanjiti plaća, uz obavezu da se nadoknade neodržani nastavni časovi, bez dodatnoga plaćanja tih časova.

(5) Sindikat može organizovati štrajk upozorenja u trajanju od najdulje dva sata.

(6) Štrajk prestaje odlukom štrajkaškog odbora nakon postizanja dogovora o rješavanju zahtjeva zaposlenika u štrajku s nadležnim organima.

XIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 56.

(Sklapanje Kolektivnog ugovora)

(1) Ovaj Kolektivni ugovor sklapa se na dvije godine i stupa na snagu danom kada ga potpišu ovlašteni predstavnici ugovornih strana, a primjenjuje se od 1. januara 2023. godine.

(2) Ako se ovaj Kolektivni ugovor ne produlji nakon njegova isteka, primjenjivat će se 90 dana od dana njegova isteka.

Član 57.

(Tumačenje Kolektivnog ugovora)

(1) Tumačenje odredbi i praćenje primjene ovoga Kolektivnog ugovora obavljat će komisija čije članove imenuje Vlada Kantona u dogovoru sa sindikatima, u roku od 60 dana, a koja je sastavljena od po dva predstavnika sindikata i dva predstavnika poslodavca.

(2) Tumačenje odredbi ovoga Kolektivnog ugovora pravosnažno je ako je za to glasala natpolovična većina članova, od kojih je za to glasao najmanje jedan član svake strane potpisnice ovoga Kolektivnog ugovora.

(3) Na zahtjev jedne od ugovornih strana, komisija iz stava (1) ovoga člana obavezana je dati tumačenje odredbi ovoga Kolektivnog ugovora u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva, te je dato tumačenje sastavni dio Kolektivnog ugovora.

(4) U slučaju nemogućnosti postizanja konsenzusa u tumačenju pojedinih odredbi ovoga Kolektivnog ugovora, sporna pitanja mogu se dogovorno dostaviti na rješavanje arbitražnom vijeću.

(5) Komisija iz stava (1) ovoga člana obavezana je donijeti poslovnik komisije u roku od 30 dana od dana imenovanja članova komisije.

Član 58.

(Izmjene i dopune Kolektivnog ugovora)

(1) Svaka ugovorna strana može predložiti izmjene i dopune ovoga Kolektivnog ugovora.

(2) Ugovorne strane obavezuju se da će u slučaju promjene iznosa plaća i naknada u Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti Srednjobosanskog kantona i podzakonskim aktima, kroz izmjene i dopune pristupiti pregovorima o ugrađivanju tih promjena u ovaj Kolektivni ugovor.

(3) Ako se promijene okolnosti koje nisu postojale niti bile poznate u trenutku sklapanja ovoga Kolektivnog ugovora zbog kojih se odredbe ovoga Kolektivnog ugovora ne bi mogle primjenjivati ili bi njihova primjena bila znatno otežana, ugovorne strane su sporazumne da neće jednostrano raskinuti ili prekršiti odredbe ovoga Kolektivnog ugovora, nego će drugoj strani predložiti izmjene ili dopune.

(4) Inicijativa za izmjenu i dopunu ovoga Kolektivnog ugovora podnosi se u pisanu obliku, a strana kojoj je upućena inicijativa dužna je odgovoriti, odnosno izjasniti se o tome u roku od 15 dana od dana primitka inicijative.

(5) Ovaj Kolektivni ugovor mijenja se i dopunjuje na način na koji je i donesen, a strane potpisnice ne mogu ga jednostrano raskinuti.

(6) Svaka ugovorna strana može pokrenuti postupak izmjene i dopune Kolektivnog ugovora najkasnije 120 dana prije njegova isteka.

(7) Ako nijedna strana ne predloži izmjene i dopune Kolektivnog ugovora, smatra se da je važenje Kolektivnog ugovora produljeno za period na koji je Kolektivni ugovor sklopljen.

Član 59.

(Rok za donošenje pravilnika i drugih općih akata škole)

Osnovne škole dužne su uskladiti pravilnike o radu i ostale opće akte škole s odredbama Zakona o radu i ovoga Kolektivnog ugovora u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Kolektivnog ugovora.

Član 60.

(Ravnopravnost spolova)

Odredbe ovoga Kolektivnog ugovora odnose se podjednako na ženski i na muški spol, bez obzira na rod imenice upotrijebljene u tekstu Kolektivnog ugovora.

Član 61.

(Objava)

Ovaj Kolektivni ugovor objavit će se u „Službenim novinama Srednjobosanskog kantona“.

Broj: 01-11.6-
2537/23
6. aprila 2023.
Travnik

VLADA
SREDNJOBOSANSKOG KANTONA
PREMIJER KANTONA
Tahir Lendo, s. r.

Broj: 21/23
12. aprila 2023.
Travnik

NEZAVISNI SAMOSTALNI SINDIKAT
OSNOVNOG OBRAZOVANJA I ODGOJA
SREDNJOBOSANSKOG KANTONA
PREDSJEDNIK SINDIKATA
Muhamed Pajić, s. r.

Broj: 16/3
12. aprila 2023.
Travnik

NEOVISNI SINDIKAT
UPOSLENIH U OSNOVNIM ŠKOLAMA
KANTONA SREDIŠNJA BOSNA
PREDSJEDNIK SINDIKATA
Goran Puletić, s. r.